

Nr 113.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare anslagsmedel för flygvapnets övningar m. m. för budgetåret 1939/40; given Stockholms slott den 24 februari 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld:

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag hava för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln för flygvapnets del äskats, bland andra, följande reservationsanslag, nämligen:

under punkten 170 för *Flygvapnets övningar* 4,400,000 kronor;
under punkten 173 för *Vapen och ammunition* 550,000 kronor; samt
under punkten 176 för *Underhåll av flygmateriel* 3,500,000 kronor.

I skrivelse den 18 februari 1939 till chefen för försvarsdepartementet har nu *flygförvaltningen* hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för att de sålunda för nästkommande budgetår äskade anslagen måtte på närmare angivet sätt höjas; och har flygförvaltningen till utvecklande härav anfört följande: Vid beräkning av flygvapnets behov av övningsmedel för budgetåret 1939/40 hade kostnaderna för drivmedel på sätt tidigare skett upptagits med ledning av vid tiden för beräkningarnas uppgörande föreliggande statistiska uppgifter över drivmedelskostnaderna per flygtimme för olika flygplantyper. Erfarenheten hade sedermera givit vid handen, att driftkostnaderna för de tunga bombplanen samt jaktplanen numera stigit, vilket förklarades därav att de försetts med starkare och i driften dyrare motorer. Vid med anledning därav verkställd omräkning av medelsbehovet hade det befunnits, att utöver de i statsverkspropositionen för flygvapnets övningar äskade medlen, 4,400,000 kronor, ett ytterligare belopp av 200,000 kronor vore erforderligt. Medelsbehovet under detta anslag uppginge sålunda för nästkommande budgetår till 4,600,000 kronor. — För att kunna genomföra det övningsprogram, som legat till grund för beräkningarna av nyssnämnda anslag, erfordrades vidare utöver i statsverkspropositionen äskade belopp dels 500,000 kronor under anslaget till underhåll av flygmateriel och dels 220,000 kronor under anslaget till vapen och ammunition. Sistnämnda belopp kunde dock minskas till 150,000 kronor under förutsättning att för omsättning av mobiliseringsförrådet bomber ur detta förråd finge tagas i anspråk i en mot övningsanslaget beräknad omfattning.

Departements-
chefen.

Vad först beträffar anslaget till flygvapnets övningar vill jag erinra därom, att det i statsverkspropositionen under detta anslag för nästkommande budgetår äskade beloppet, 4,400,000 kronor, med icke mindre än 1,250,000 kronor överstiger det i riksstaten för innevarande budgetår under samma anslag upptagna beloppet och med 700,000 kronor överstiger det belopp som i 1936 års försvarsbeslut för ändamålet beräknats för nästkommande budgetår. Bland annat av dessa orsaker framstod det såsom befogat att vid anslagsäskandenas framläggande i statsverkspropositionen under övningsanslaget beräkna ett något lägre anslagsbelopp än som av flygförvaltningen i dess skrivelse angående flygvapnets medelsbehov för nästa budgetår beräknats eller 4,580,000 kronor. Av vad flygförvaltningen i dess nu förevarande skrivelse anfört framgår emellertid, att den nyssberörda beräkningen såtillvida ägt rum från missvisande utgångspunkter, att åtgången av drivmedel i själva verket är större per enhet räknat än som tidigare funnits anledning att räkna med; den av denna anledning uppkommande merkostnaden beräknas för nästa budgetår uppgå till 200,000 kronor. Vid sådant förhållande finner jag mig, för att icke möjligheten att i full utsträckning bedriva planerade eller eljest erforderliga övningar skall i någon mån äventyras, böra tillstyrka en hemställan hos riksdagen, att det i statsverkspropositionen för nästkommande budgetår upptagna anslaget till flygvapnets övningar måtte höjas med 200,000 kronor till 4,600,000 kronor.

Vidkommande därefter anslaget till underhåll av flygmateriel har detta i

statsverkspropositionen för nästa budgetår upptagits med 3,500,000 kronor, ett belopp som med 950,000 kronor överstiger det i försvarsbeslutet beräknade motsvarande anslagsbeloppet. Flygförvaltningen hade i sin skrivelse angående flygvapnets medelsbehov för nästkommande budgetår räknat med ett anslag för ändamålet av 4,050,000 kronor. I fråga om detta anslag har gjorts gällande, att detsamma stode i ett i det närmaste konstant förhållande till antalet beräknade flygtimmar och sålunda även i en viss relation till övningsanslagets storlek. Då överhuvud dessa beräkningar äro mycket vanskliga att tillförlitligen överblicka och i varje fall den i försvarsbeslutet upptagna relationen mellan övnings- och underhållsanslagen pekar i en annan riktning än den av flygförvaltningen i nyssberörda skrivelse framlagda, ansåg jag det vid statsverkspropositionens behandling skäligt att begränsa underhållsanslaget något i förhållande till det av flygförvaltningen begärda beloppet. Därvid räknades med den möjligheten, att om underhållsanslaget skulle komma att visa sig för lågt, ytterligare medel sedermera kunde äskas å tilläggsstat. Emellertid finner jag mig nu med hänsyn till den ytterligare utredning som förebragts och därutöver inhämtade upplysningar böra föreslå, att anslaget till underhåll av flygmateriel för nästa budgetår redan i detta sammanhang bringas upp till den storlek som av flygförvaltningen i dess senaste skrivelse föreslagits eller 4,000,000 kronor.

Vad slutligen beträffar anslaget till vapen och ammunition, vilket också i viss mån sammanhänger med storleken av övnings- och underhållsanslagen, finner jag mig likaledes böra tillstyrka, att det under detta anslag i statsverkspropositionen för nästkommande budgetår upptagna anslagsbeloppet, 550,000 kronor, i förevarande sammanhang undergår någon höjning. I enlighet med det därutinnan i flygförvaltningens senaste skrivelse upptagna lägre alternativet vill jag förorda, att anslaget höjes med 150,000 kronor till 700,000 kronor.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte — med ändring av Sina i årets statsverksproposition, fjärde huvudtiteln, för flygvapnets del under punkterna 170, 173 och 176 gjorda framställningar — föreslå riksdagen att

dels till flygvapnets övningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 4,600,000 kronor;

dels till vapen och ammunition för samma budgetår anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor;

dels ock till underhåll av flygmateriel för samma budgetår anvisa ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Lennart Österholm.